

Justitiedepartementet

Polisenheten

Rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) den 8 mars 2012

Dagordningspunkt: 6 (samt 3 på gemensamma kommittén)

Rubrik: Rådsbeslut om Bulgariens och Rumäniens anslutning till Schengensamarbetet.

Dokument: det har inte angivits något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Inför RIF-rådet den 12-13 december 2011

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Inför RIF-rådet den 12-13 december 2011

Bakgrund

I och med Amsterdamfördraget (1997/1999) inkorporerades Schengenregelverket i EU-rätten och blev således en del av den gemensamma EU-acquin. Alla länder som därefter ansluts till EU förväntas även ansluta sig till Schengensamarbetet. Schengenregelverket är bindande för medlemsstaterna från dagen då de ansluts till EU. En del av reglerna – i synnerhet de som innebär att gränskontrollen vid inre gräns tas bort – ska emellertid tillämpas först från en tidpunkt som ska fastställas av rådet i ett särskilt beslut.

Rådet antog i juni 2011 rådsslutsatser som konstaterade att Bulgarien och Rumänien formellt avslutat utvärderingsprocessen och visat sig redo att tillämpa Schengenregelverket på ett korrekt sätt. Därmed finns

förutsättningar att genom ett *rådsbeslut* formellt ange från vilket datum Schengenregelverket ska tillämpas i sin helhet i landet.

Ett motstånd mot anslutning från en grupp medlemsstater stoppade emellertid upp processen. Länderna motiverar sitt motstånd med att Bulgarien och Rumänien uppvisar för stora brister när det gäller att effektivt bekämpa korruption och organiserad brottslighet samt bristande reformarbete inom rättsväsendet. Dessa brister har uppdragats genom granskningen i den Samarbets- och verifikationsmekanism (CVM) som under kommissionens ledning stöttat de två länderna sedan deras EU-inträde.

Det dåvarande polska ordförandeskapet i EU presenterade inför rådet i september 2011 ett kompromissförslag, i vilket föreslås en stegvis anslutning av länderna till Schengen. I ett första steg öppnas gränserna för luftgräns och sjögräns medan datum för när gränskontrollen vid landgränserna ska upphöra ska beslutas vid en senare angivet tidpunkt. Två medlemsländer kunde inte acceptera kompromissförslaget.

Det är fortsatt osäkert hur länge Bulgariens och Rumäniens anslutning till Schengensamarbetet kommer blockeras. Frågan tas därför upp som eventuell beslutspunkt på rådet den 8 mars. Eventuellt kommer även Europeiska rådet den 1-2 mars adressera frågan.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 4(2) i 2005 års anslutningsakt, vilken stadgar att rådet ska fatta beslut med enhällighet, efter att EP har konsulterats.

Svensk ståndpunkt

Ländernas förmåga att tillämpa Schengenregelverket har utvärderats och man har gjort bedömningen att de uppfyller de formella kraven.

Regeringen anser inte att förhållanden utanför själva Schengenuvärderingen bör beaktas, eftersom det skulle innebära att Rumänien och Bulgarien särbehandlades i förhållande till andra EU-stater.

Sverige stödjer därför en anslutning av Bulgarien och Rumänien till Schengenområdet så snart som möjligt. Eftersom ordförandeskapets kompromissförslag om en gradvis anslutning bedöms kunna föra frågan framåt kan Sverige även stödja denna.

Sverige ser allvarligt på de problem som länderna har med korruption och organiserad brottslighet. De problemen bör åtgärdas. Stöd och utvärdering i dessa delar bör emellertid ske inom ramen för samarbets- och verifikationsmekanismen (CVM).

Europaparlamentets inställning

EP har uttalat tydligt stöd för ländernas anslutning till Schengensamarbetet.

Förslaget

Se bakgrund

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Inga svenska regler behöver justeras.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser.

Övrigt